

**Voorstel: Oprichten belangenorganisatie Stichting Nederlanders Buiten
Nederland (SNBN)**
Aan: Nederlandse regering (2018)
Auteur: Eelco Keij

1. Toelichting en achtergrond
2. Probleemstelling
3. Voorstel: oprichting organisatie ter behartiging belangen Nederlanders in het buitenland
4. Missie en doelstellingen
5. Structuur
6. Locatie en tijdslijn
7. Geschatte kostenposten en financieringswijze

1. Toelichting en achtergrond

Naar schatting zijn er tussen de 800.000 en 1,2 miljoen Nederlanders in het buitenland. Op jaarbasis emigreren naar schatting tussen 120.000 en 150.000 Nederlanders. Waar de Nederlander vroeger veelal als medewerker werd uitgestuurd door een Nederlands bedrijf, is tegenwoordig minder dan 1/3 van de Nederlanders in het buitenland traditioneel 'expat': de overgrote meerderheid bestaat uit mensen die zelf, op basis van doorzettingsvermogen, durf, intelligentie en het hebben van een buitenlandse partner de emigratiestap hebben gezet. Door de opkomst van het internet, goedkopere vluchten en een toegenomen interesse om slechts enkele jaren te emigreren in plaats van voor het leven, is er een nieuw soort Nederlandse emigrant ontstaan: een Nederlander in het buitenland die doorgaans tegelijkertijd in verschillende maatschappijen staat (net zoals de kinderen), interessante zakenconnecties in meerdere landen heeft en vanuit een vaak inherent ambassadeursgedrag toeristen naar Nederland drijft.

2. Probleemstelling

Alhoewel deze Nederlanders op macro-economisch niveau van grote toegevoegde waarde voor Nederlands zelf zijn (zie studie en correlatie in het boek "Kapitale Connecties"), loopt juist deze groep dagelijks tegen allerlei problemen aan waar het de relatie met de Nederlandse overheid betreft. Veel van deze problemen zijn inmiddels bekend; bijvoorbeeld op het gebied van dubbele nationaliteit, AOW, DigiD, Nederlands onderwijs in het buitenland, stemmen vanuit het buitenland, (te) kostbare verlenging van paspoorten, bereikbaarheid van consulaten en/of ambassades, en de onmogelijkheid om het onvrijwillig verloren Nederlanderschap in redelijkheid terug te kunnen krijgen. Andere problemen, zoals bij legalisering van overheidsdocumenten, bij erfrecht, bij discrepanties in administratieve uitleg van wetgeving door ambassades/consulaten versus "Den Haag", bij scheiding van internationale huwelijken en gerelateerde voogdij, bij het willen openen van een Nederlandse bankrekening, en soms bij pure onwil vanuit een lokale ambassade of consulaat om de Nederlanders in het buitenland te helpen, halen minder vaak de krant maar zijn evengoed gemeengoed in het bestaan als Nederlander in het buitenland. Niet zelden wordt vanuit diplomatieke hoek het argument gebruikt dat de diplomatie enkel bestaat om Nederland extern in het buitenland te vertegenwoordigen, niet om Nederlanders ter plaatse te ondersteunen.

Terecht of onterecht, het verwachtingspatroon van de Nederlanders in het buitenland staat hier radicaal tegenover. Het gevolg is dat men bij vaak prangende kwesties niet of niet voldoende ondersteund wordt door de overheid - en varieert de aangeboden hulp geregeld per land en per diplomatieke post. De ervaring van de afgelopen 10 jaar heeft geleerd dat door de overheid opgebouwde (diplomatieke) netwerken en investeringen in rap tempo kunnen worden afgebroken of veronachtzaamd. Er is geen enkele garantie dat zelfs wanneer deze opnieuw worden opgebouwd, dit voor langere termijn zal zijn.

3. Voorstel: oprichten organisatie ter behartiging belangen Nederlanders in het buitenland

Nederlanders in het buitenland zijn niet georganiseerd onder één paraplu; er is geen "ANWB" voor Nederlanders in het buitenland, noch zijn zij intern duidelijk georganiseerd. In Europa zijn er inmiddels veertien belangenorganisaties voor de medeburgers in het buitenland: zij zijn verenigd in [Euromonde](#) (o.a. België, Denemarken, Frankrijk, Italië en het VK). Deze belangenorganisaties zijn mede opgericht vanuit eigenbelang: een bloeiende community van eigen burgers in het buitenland is goed voor de economische en culturele van het originele thuisland. Nederland schittert hierbij door afwezigheid. Mede naar Zwitsers en Vlaams voorbeeld wordt voorgesteld een vergelijkbare organisatie in Nederland op te richten met het oog op het behartigen van de belangen van de 800.000 - 1,2 miljoen Nederlanders in het buitenland, geheten "Stichting Nederlanders Buiten Nederland" (SNBN). Deze Stichting ziet ook op de vertegenwoordiging van oud-Nederlanders die onvrijwillig het Nederlanderschap hebben verloren: waar in het vervolg "Nederlanders in het buitenland" staat, wordt ook expliciet deze groep oud-Nederlanders bedoeld.

4. Missie, doelstellingen en activiteiten Stichting Nederlanders Buiten Nederland (SNBN)

De primaire missie van de Stichting Nederlanders Buiten Nederland is het behartigen van hun belangen in de breedste zin van het woord.

De **doelstellingen** van de SNBN zijn achtereenvolgens:

1. Het verstrekken van actuele informatie van allerlei aard, direct of indirect, aan de Nederlanders in het buitenland;
2. Het vertegenwoordigen van Nederlanders in het buitenland bij de Nederlandse politiek;
3. Het initiëren en bevorderen van concrete activiteiten, in of buiten Nederland, ten gunste van Nederlanders in het buitenland
4. Het bevorderen van zowel de relatie tussen Nederlanders in het buitenland onderling, als de relatie tussen de Nederlanders in het buitenland en de relevante overheid/overheden en bedrijven in Nederland;
5. Het uitvoeren of laten uitvoeren van overheidsopdrachten, studies en analyses, congressen en studiedagen, die een directe band hebben met de missie van de SNBN. Daarnaast kan de Stichting haar medewerking verlenen, deelnemen aan iedere activiteit dan wel elke activiteit initiëren die met haar missie overeenstemt;
6. Het verwerven van ondersteuning, bij voorkeur non-gouvernementeel, voor de instandhouding en uitbreiding van de SNBN.

De **activiteiten** van de SNBN zijn achtereenvolgens o.m.:

- a) Het oprichten van een goed functionerend informatie-netwerk en doorwijs-netwerk voor Nederlanders in het buitenland en emigrerende Nederlanders, dan wel het ondersteunen van bestaande netwerken, bijvoorbeeld door een magazine, website en reguliere nieuwsbrief (o.a. inzake rechten, plichten, sociale verzekeringen, pensioenen, nationaliteitsrecht, DigiD, onderwijs in het buitenland, bereikbaarheid consulaten en ambassades, aankomende relevante wetswijzigingen); e.e.a. eventueel achter een betaalmuur;
- b) Het organiseren van een krachtige lobby richting wetgever/parlement als vertegenwoordiger van de Nederlanders in het buitenland;
- c) Het opbouwen en beheren van een wereldwijde database van Nederlanders in het buitenland, zodat zij waar nodig snel en effectief bereikt kunnen worden;
- d) Het oprichten van een fysiek kantoor waar Nederlanders in het buitenland naar toe kunnen voor raad en daad wanneer ze in Nederland op bezoek zijn;
- e) Het organiseren van zomer-taalkampen en uitwisselingsprojecten voor (kinderen van) Nederlanders in het buitenland;
- f) Het leggen met en onderhouden van contact met buitenlandse partnerorganisaties;
- g) Het opzetten van een of meerdere fondsenwervings- en andere ondersteuningscampagnes, gericht op het voortbestaan van de SNBN;
- h) Het (laten) onderzoeken van meetbare cultureel-economische meerwaarde van Nederlanders in het buitenland voor Nederland zelf.

Verdere bepalingen als benoeming van bestuursleden, aansprakelijkheid en vergaderingstermijnen worden verder per statuut vastgelegd.

5. **Structuur**

De **structuur** van de nieuw op te richten organisatie zal ten minste omvatten:

- Bestuur van ten minste 6 leden (onbezoldigd), met spreiding van politieke achtergrond en/of affiliatie. Op verzoek kan een waarnemer vanuit de Nederlandse overheid geïnstalleerd worden;
- Team van ten minste 6,5 fte (gezamenlijk te omvatten de functies van directeur, communicatiespecialist, journalist, fondsenwerver, webmaster en secretariële ondersteuning)

Daarnaast zou de organisatie op langere termijn ook kunnen omvatten en/of op kunnen zetten, naar Zwitsers voorbeeld:

- Raadgevend orgaan (bestaande uit vertegenwoordigers vanuit de regering, het internationale bedrijfsleven en Nederlanders in het buitenland)

6. **Locatie en tijdslijn**

Qua locatie ligt de Randstad het meest voor de hand, gezien de bereikbaarheid voor communicatie richting parlement enerzijds en voor Nederlanders in het buitenland die op Schiphol arriveren anderzijds.

Voor wat betreft het houden van kantoor wordt voor de eerste 3 jaar ingezet op het *om niet* kantoorhouden bij een andere organisatie. De bedoeling is dat de belangenorganisatie in 2019 wordt opgezet.

7. Geschatte personeelsbezetting 2019-2023

- a. Directeur, 1 fte
- b. Lobbyist/beleidsmedewerker, 1 fte
- c. Fondsenwerver, 1 fte
- d. Communicatiespecialist, 1 fte
- e. Secretariële ondersteuning, 1 fte
- f. Journalist, 1 fte
- g. Webmaster, 0,5 fte
- h. Externe expertise

Een dergelijke structuur dient in een periode van vier jaren stapsgewijs opgebouwd te worden.

De totale geschatte kosten voor 2019-2023 bedragen tussen de 2 en 3 miljoen euro (nadere uitwerking volgt). Door middel van verschillende wijzen van fondsenwerving en sponsoring, zowel binnen als buiten Nederland, zal naar verwachting in loop der jaren erna het totaalbedrag deels uit de private sector bekostigd kunnen worden. Afgaande op subsidiestromen vanuit andere landen bij vergelijkbare organisaties is de inzet dat op langere termijn in ieder geval 35% van het totaalbudget uit de private sector zal worden bekostigd. Voor het opzetten van een duurzame organisatie moet rekening worden gehouden met een investeringstijd van 4 tot 6 jaar. Voor deze fase zal subsidie aan de Nederlandse regering worden gevraagd.

